

Forældres Rettigheder

“Hvis en af dem (forældrene), eller begge, når en høj alder i din levetid, sig da ikke “Uf!” til dem (som et tegn på klage eller utålmodighed), skub dem heller ikke væk, og henvend jer altid til dem med elskværdige ord”. (Al-Isra, 17:23)

I Islam er forældrenes rettigheder de mest ærede rettigheder, næst efter Guds rettigheder. Forældrene har betydelige rettigheder over deres børn, hvilket medfører at det ikke er en formidlende omstændighed, ikke at kende til forbrydelsens art, som det ville have været ved andre forbrydelser. Derfor indebærer forældrenes rettigheder, at man har ansvaret for at være bekendt med dem.

Koranen har mange vers, der tilskynder muslimerne til at behandle deres forældre med den yderste venlighed, at være taknemlige for den omsorg, de har givet dem, at adlyde dem og at give dem omsorg og pleje når de bliver gamle. Profetens talrige udtalelser såsom “Paradis ligger under moderens fødder”, eller “Oh menneske! Dine forældre er dit Paradis eller Helvede”, eller “faderens tilfredshed er døren til Paradis”, opmuntrer ligeledes de troende til at behandle deres forældre med venlighed og opnå deres tilfredshed.

Mens Islam betragter forsvar af hjemlandet som en stor ibadah (tilbedelse), rådede Profeten Muhammad nogle troende, som havde gamle forældre, der havde brug for pleje og omsorg, til at blive hjemme og tjene dem i stedet for at slutte sig til hæren.

Forældrene bliver ved med at have rettigheder over deres børn efter døden. Det forventes, at man besøger forældrenes grave efter deres død, bevare kontakten med deres forældres venner, og at man har en god opførsel og gode manerer for at vise at deres forældre har givet dem en god opdragelse. Islam lærer endda muslimerne at bede Gud om at tilgive deres forældres

synder, hvis der var nogen, og sende børnenes gode gerninger til gavn for deres sjæle.

Desuden befaler Koranen børn at bede gode bønner for deres forældre og lærer dem følgende påkaldelse: "Nedsænk ydmyghedens vinge af barmhjertighed til dem og sig Min Herre, hav barmhjertighed med dem, ligesom de tog sig af mig i barndommen". (Al-Isra, 17:24)

ÆGTEFÆLLERS RETTIGHEDER

"Ifølge god skik og religiøst godkendt praksis har kvinder lignende rettigheder som deres opponenter (som mænd har)". (Al-Baqarah, 2:228)

Udover mænds og kvinders sociale rettigheder og forpligtelser, indfører Islam særlige rettigheder og ansvar, der gælder indenfor familiens rammer. Og Profeten Muhammad gør dette ganske klart i følgende hadith: "Pas på. Hver enkelt af jer er en hyrde og hver har ansvaret for sin flok. Kaliffen er hyrde over folket og skal blive spurgt om sine undersætter (om hvordan han tog sig af deres sager). En mand er vogter over sin familie og skal blive spurgt om dem (om hvordan han tog sig af deres fysiske og psykiske velbefindende). En kvinde er vogter over hendes mands husholdning og hans børn og skal blive spurgt om dem (om hvordan hun klarede husholdningen og opdrog børnene).

Pas på, hver af jer er en vogter, og hver af jer skal blive spurgt med hensyn til denne tillid".

Eftersom Guds Budbringer oftere gav råd til mænd, er kvindens pligter overfor mænd blevet rapporteret mere jævnlige. Derfor kan mænds pligter overfor kvinder blive underforstået af hans adfærd overfor hans hustruer. For eksempel fastslår traditionerne, at en kvinde skal få sin mands tilladelse til bønner, der ikke er foreskrevne, mens der ikke nævnes nogen sådan tilladelse for en mand, Imidlertid noterer bøgerne om Profetens liv, at han bad sin kone Aisha om tilladelse til

bønner, der ikke var foreskrevne.

Profeten Muhammad slog aldrig sine koner eller talte grimt til dem. Han rådførte sig altid med dem i familieanliggender, og han afslog aldrig at købe dem de parfumer og smykker, de ønskede, selv hvis han måtte låne penge for at gøre det. Selvom han var administrator, opdelte han sin tid på en balanceret måde til stats- og familieanliggender. Således opfyldte han deres ret til samtale, spøg, rådgivning og intimitet.

KVINDERS RETTIGHEDER

“Jeg lader intet af jeres arbejde (engagement i at gøre godt) gå til spilde, hverken af mænd eller af kvinder”. (Al-Imran, 3:195)

Inden Islams fremkomst diskuterede araberne om kvinder var mennesker eller ej, og beduinerne skammede sig over deres døtre og begravede dem levende. Islam sikrede, at kvinderne blev givet den kærlighed og respekt, de fortjener. Både i teori og i praksis rådede Profeten Muhammad muslimerne til at opretholde kvindernes rettigheder. Han sagde “Frygt Gud vedrørende kvinder. I sandhed har I giftet jer med dem med Guds tillid”. Han sagde også: “Blandt de troende, der viser den mest fuldkomne tro er dem, der har den bedste tilbøjelighed og er mest venlig mod deres familier”, og “Giv dem det samme at spise, som du spiser; giv dem de samme (slags) klæder at gå i, som du selv bærer. Slå dem ikke, kald dem ikke noget grimt og sig ikke dårlige ord til dem”. Desuden påbød han: “Giv hinanden råd om gode ting med hensyn til kvinder” og “En muslim må ikke hade sin kone, og hvis han er utilfreds med en dårlig egenskab ved hende, lad ham da glædes over én anden egenskab, der er god”.

Islam anerkender kvinders rettigheder angående arbejde, ejendom, skilsmisse, uddannelse og lighed overfor loven. I tillæg til disse rettigheder, der også gælder for mænd,

introducerer Islam nogle rettigheder, specifikt for kvinder. Således bliver kvinder undtaget fra tilbedelsen når deres kroppe er biologisk svækkede, som ved menstruation og fødsel. Kvinder har også ret til at udsmykke sig eller ansætte husligt hjælp og hendes mand skal finansiere dem. Derudover, hvis en kvinde ikke ønsker at amme sit nyfødte barn eller ikke er i stand til at passe den lille – for eksempel hvis hun arbejder – formodes hendes mand at hyre en tjener til hende. Nogle af mandens pligter overfor hans hustruer varer ud over ægteskabets afslutning; f.eks. har manden ansvaret for sine tidligere hustruers og børns underhold efter en skilsmisse. Selv en mor med ammende barn kan forlange ammeløn fra hendes tidligere mand efter en skilsmisse, som er specificeret i Koranen.

BARNETS RETTIGHEDER

“Sig: Kom lad mig recitere for jer hvad jeres Herre har gjort ulovligt for jer: at i ikke associerer noget med Ham; og (fornærm ikke, men derimod) behandl jeres forældre på den bedst mulige måde; og at I ikke dræber jeres børn af frygt for fattigdom – det er Os, Som sørger for jer såvel som for dem”. (Al-An’am, 6:151)

Islam lægger langt større betydning i børns rettigheder end menneskerettigheder. På en tid, da folk begravede deres døtre levende, gav Islam børnene ikke alene retten til at leve, men også ret til uddannelse og underholdning. Mens Vesten først begyndte at bruge begrebet om børnenes rettigheder sent i det 19. århundrede, havde Profeten længe talt om børns rettigheder til hele samfundet i almindelighed og deres forældre i særdeleshed.

Islam sikrede først børnenes ret til at leve og tog hensyn til de eksisterende omstændigheder i samfundet, og tog forholdsregler til at forhindre at børn blev dræbt eller forladt på grund af gammel sædvane eller økonomiske årsager. For første gang i menneskehedens historie blev der sat midler

til side af statens penge til familier, som var ude af stand til at tage sig af sine børn i den islamiske verden.

Profeten Muhammad opstillede en liste over børns rettigheder overfor forældrene som deres ret til at blive givet et ordentligt navn, at blive oplært i gode manerer, at blive skænket de grundlæggende færdigheder, der er nødvendige for deres fremtidige stillinger og for at beskytte deres egen sikkerhed.

Profeten glemte heller ikke børnenes ret til at lege. Når hans børnebørn, Hasan og Hussein legede, legede han sammen med dem. Når de kravlede op på ryggen af ham, når han lå i prostration i bønnen, blev han i denne stilling i længere tid for ikke at forstyrre deres leg. Også, hvis han hørte et barn græde, når han ledte bønnen i en forsamling, forkortede han bønnens længde, så barnets mor kunne komme det til hjælp så hurtigt som muligt.

Profeten udstedte ikke alene udtrykkeligt forbud mod at dræbe børn i krig, men forbød også rekruttering af børn til hæren.

(Menneskerettigheder del 3/10)

Gengivet af Cihan Baran